

- Viitorul bibliotecilor, dar și al bibliotecarilor depinde de calitatea adaptării la folosirea noilor instrumente informaționale pe care le pot pune la dispoziția utilizatorilor pentru o mai amplă satisfacere a cerințelor lor.
- De la bibliotecari se cere mai multă competență pentru o mediere mai eficientă a relației „informație – consumator”.

Concluzie de final:

E nevoie ca bibliotecile, furnizori și mediatori ai informației, trebuie să-și adapteze structurile și activitățile la evoluțiile tehnologice, la cerințele utilizatorilor, dar și ale non-utilizatorilor. Biblioteca publică trebuie să se afle într-o adaptare permanentă la mediul social, pentru a se putea înscrie în circuitul internațional al informației.

„HIBRIDIZAREA” BIBLIOTECII - ROD AL VIEȚII ORI „SÎMBURE-AL PIEIRII”?

*Alexandru Horațiu FRIȘCU,
bibliotecar, scriitor*

Scriam în numărul trecut al revistei noastre despre rezistența cărții și a bibliotecii în fața vicisitudinilor vremii, provocate de diverși factori, dar cel mai des, de către niște minți bolnave. Pare paradoxal dar tocmai cea mai mare invenție a omului, Cartea, a fost și cea mai persecutată, firește, tot de către om. Cartea, totuși, a supraviețuit și, ca să folosesc un termen mai banal, a ieșit și mai călită din această luptă. Mă tem însă că ceea ce n-a putut face nici Inchiziția, nici barbarii, nici naziștii, nici comuniștii, o poate face foarte ușor omul nostru civilizat și supertehnologizat, care intră în bibliotecă cu tot felul de tehnologii, adesea inutile, și cu diverse servicii și mai inutile. Cartea, încetul cu încetul, trece pe planul doi, lăsând spații mari diversilor agenți economici care, în goană după profit, tot mai mult utilizează efectul comercial. Și aceasta făcându-se, chipurile, pentru comoditatea utilizatorului.

Dacă în orînduirile sociale predemocratice, omul valora mai nimic, acuma, în regimul democrat contemporan, el este pus în capul mesei și atît de multe se fac în numele lui, încît se cade în altă extremă. „În numele lui” e un fel de a spune,

în adevăr, fiecare își urmărește propriul său scop. Tot din acest arsenal face parte și goana adesea exagerată după cititor, „stilul” de a cocheta cu el și predispoziția de a-i satisface orice capriciu, numai să pășească pragul bibliotecii, acțiuni care, în ultimă instanță, diminuează adevărata predestinație a acestei instituții... La Conferința științifică „Dezvoltare. Progres. Colaborare. Parteneriate”, încadrată în suita de manifestări culturale consacrate aniversării a 130-a a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, doamna dr. Hermina Anghelescu din SUA, vorbindu-ne despre bibliotecile publice din țara respectivă, ne-a adus niște exemple de „democrație” și „civilizație” care nu pot să nu te pună pe gînduri. Cică într-o bibliotecă ea a văzut un tînar care dormea cu picioarele pe masă și nimeni dintre angajați n-a îndrăznit să-l trezească, socotind aceasta drept un lucru firesc. Că vezi, dragă Doamne, biblioteca este finanțată din banii publici, deci, și din banii lui și de aceea are voie să facă ce dorește. Ne-a mai spus că acolo în bibliotecă poți intra cu tot felul de mîncare și liniștit poți lua masa alături de cel care citește...

În biblioteci astăzi se montează dozatore de ceai, cafea, cola, bere... în unele sunt table de șah și mese de biliard! Mai adăugați aici copiatoare, calculatoare, internet... Această îngrămădire de obiecte cică se numește **hibridizare** și nu-i alt ceva decât „ultimul răcnet” în materie de bibliologie. Eu atunci i-am replicat distinselor doamne de peste Ocean că, dacă o ținem tot așa, o să ajungem într-un final când o să avem în bibliotecă de toate, numai carte nu sau, în cel mai bun caz - câteva rafturi într-un colț. Într-adevăr, dacă tot se merge pe intenția de a-i face cititorului condiții cât mai bune și de a-i pune totul la îndemână, de ce n-am aduce în bibliotecă, bunăoară, paturi de dormit, cabine de duș; de ce n-am deschide ateliere de reparat televizoare, ceasuri, încălțăminte, telefoane mobile; de ce n-am găsi loc pentru niște case de bilete, curățătorii chimice, spălătorii, frizerii?... Doar toate acestea i-ar ușura cu mult „lectura” unui cititor, iar bibliotecă ar câștiga niște cititori în plus.

Imaginați-vă, în aceste condiții, cât de bine se va simți cititorul nostru care, venind la bibliotecă după o carte, dintr-o singură lovitură își poate rezolva și celelalte probleme: se poate tunde, își poate repara cizmele și ceasul, își poate procura bilete la cinema și plus la toate mai poate „arde” și câteva pahare de tărie. Asta da, bibliotecă!

Vorbind despre „cititorul” care dormea cu picioarele pe masă, în deplină legitimitate de contribuabil, mă gîndeam, dacă și eu, mergînd pe această logică, aș proceda la fel. M-aș duce la biserică în timpul unui serviciu divin și m-aș culca pe o bancă să trag un pui de somn. Cum poate fi calificat gestul meu? Chiar să am dreptul de a face așa ceva, din simplul motiv că biserica activează din bani publici, deci și din banii mei? Prostie...

Haideți să lăsăm bibliotecă să fie așa cum a fost gîndită cu cel puțin trei mile-

nii în urmă și să nu-i imprimăm zorzoane și tot felul de scamatorii, proprii civilizației noastre, dar străine bibliotecii. Ne dăm bine seama că biblioteca de astăzi nu mai poate fi ca cea de ieri și că vremuri vrem timpul își impune rectificările sale, dar nici nu e normal să avem în bibliotecă un număr mai mare de unități tehnice și tot felul de ciudățenii decât cel al cărților. Căci, în asemenea caz, se face iarăși o săritură peste cal, de data aceasta în sens invers.

Apropo de biserică. Biblioteca, prin misiunea ei culturală, cognitivă este și ea un fel de Templul spiritual. Și în ea, ca și în biserică, trebuie să intre cu capetele descoperite, cu pietate, cu evlavie, cu gînduri frumoase, curați moral și mai ales spiritual. Dacă biserica, prin servicii divine și icoane, face legătura firească dintre sufletul omului și Creatorul suprem, tot așa și biblioteca prin memoria civilizațiilor strîne în cărți trebuie să-l călăuzească pe om în drumul lui de la cele lumești spre cele sfinte. Biblioteca nu-i un moft al cuiva, care o poate croi după propria lui voință, ea ne este dată de Dumnezeu într-o păstrare conștiința mereu trează...

Vreau să termin cu ce am început. Zi-ceam că nu pot înțelege intenția de a-l aduce pe cititor aproape forțat la bibliotecă. Nu totul se măsoară prin cantitate. Haideți să ilustrăm această spusă cu un singur exemplu. Dacă astăzi în biblioteca mea au fost cu 20 de persoane mai mult ca de obicei, datorită „hibridizării” aplicate cu succes, dintre care cinci au venit să bea cafea, patru - să bea ceai, trei să-și repare ceasurile, trei să se tundă, iar trei, pur și simplu, să doarmă cu picioarele pe masă, a câștigat ceva prin asta procesul de lectură, cartea și, în consecință, biblioteca? Teamă mi-e, că nu. Dar despre lectură și tot ce ține de acest fenomen, vom reveni în numărul viitor.